

и ги възхвалявалъ. Ботевъ слушалъ тѣзи пѣсни и разкази за хайдутѣ, израстналъ съ тѣхъ, обикналъ ги и още отъ малкъ замечталъ за воленъ хайдушки животъ.

Като поотрастналъ, Хр. Ботевъ постѣпилъ въ Калоферското училище при баща си. Той билъ пръвъ ученикъ — съ едно прочитане научвалъ урока си — но въ сѣщото време билъ буенъ и немиренъ. Събиралъ своитѣ другари около себе си, билъ имъ предводителъ и съ тѣхъ често водѣлъ война съ момчетата отъ другитѣ махали.

За тѣзи негови буйства и немирства баща му го наказвалъ много строго. Но Христо не искалъ и да знае: той продължавалъ да немирствува. Презъ гдето минѣлъ, махаленскитѣ кучета по цѣлъ день не млѣквали, раздражени отъ камѣнитѣ, съ които ги замѣрвалъ.

Най-после Ботевъ свършилъ Калоферското училище като пръвъ ученикъ. Баща му го изпратилъ да се учи въ Русия, въ гр. Одеса, гдето постѣпилъ въ гимназията. Но и тукъ продължавалъ да живѣе немиренъ животъ. Малко училъ уроцитѣ си, а повечето четѣлъ извънучилищни книги. Въ скоро време той се запозналъ съ съчиненията на голѣмитѣ руски писатели. Но и немирствата му се увеличавали. Не по-малко отъ десетъ пѣти билъ затварянъ въ училищния затворъ, а понѣкога и въ полицията. Поведението му като ученикъ било постоянно намалявано.

Тука, въ Одеса, още като ученикъ, Ботевъ почналъ да пише стихотворения. Тогава е написалъ своето хубаво стихотворение „Хайдутѣ“. Той билъ личенъ, едъръ и красивъ. Можелъ хубаво да разказва и да декламира.

Следъ две години Ботевъ напустналъ гимназията (билъ изключенъ) и станалъ учителъ въ едно село въ Бесарабия. Но и тука не останалъ дълго време. Прибралъ се въ Калоферъ, гдето сѣщо станалъ за малко учителъ — заелъ мѣстото на баща си. Но като учителъ въ Калоферъ той се отличавалъ отъ другитѣ учители: главно, разказвалъ на ученицитѣ си за старитѣ български царе, за българското царство, за теглото на българския народъ, за турското робство, за народнитѣ хайдутѣ и за тѣхната борба съ турскитѣ власти. А на народа често държалъ сказки, въ които безъ страхъ осждалъ турскитѣ притеснения и грабежи. Съ една дума, навсѣкжде — и въ училището, и извънъ него — Ботевъ разпалвалъ духоветѣ на българитѣ и ги готвѣлъ за бунтъ противъ турската държава.

Скоро Ботевъ станалъ въ Калоферъ опасенъ човѣкъ за турцитѣ. За да не пострада, баща му решилъ наново да го прати въ Русия да продължи учението си. Събралъ малко пари и съ тѣхъ буйниятъ и немиренъ Христо трѣгналъ на пѣтъ. Но, вмѣсто да замине за Русия, той се озовалъ въ Ромѣния, гдето се срещналъ тамъ съ избѣгалитѣ български хайдутѣ, войводи и бунтовници.

Отъ този часъ, до края на живота си, той прекарвалъ срѣдъ тѣхъ. Скоро паритѣ, които билъ донесѣлъ, се свършили. Но той не се заловилъ за нѣкоя доходна работа. Прекарвалъ въ гладъ и